

ת"פ 34796/06/22 - מדינת ישראל, יחידת תביעות שלוחת נתניה נגד אוראל גביזון

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 34796-06-22 מדינת ישראל נ' סיף (עציר) ואח'

לפני
בעניין:
המאשימה
ע"י ב"כ עוה"ד שני מלול
נגד
הנאשמים
אוראל גביזון
ע"י ב"כ עוה"ד יניב דניאל

גזר דין

1. הנאשם ושותפו לכתב האישום הורשעו על פי הודאתם בביצוע עבירות כדלקמן: ניסיון התפרצות לבית מגורים בצוותא - לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) + 29(א) לחוק העונשין + 25 לחוק העונשין, ובהיזק לרכוש במזיד בצוותא - לפי סעיף 452 לחוק העונשין + סעיף 29(א) לחוק העונשין.
2. שותפו של הנאשם לכתב האישום, אף הורשע בביצוע עבירה של החזקת כלי פריצה - לפי סעיף 409 לחוק העונשין - וטרם נגזר דינו.
3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן ובתמצית, ביום 14.6.2022 בשעה 01:25 או סמוך לכך הגיעו הנאשם, שותפו לכתב האישום ואחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה (להלן: האחרים), לחניה האחורית הממוקמת מתחת למרפסת דירתם של המתלוננים, אשר שהו באותה העת בנופש.
4. באותן הנסיבות החזיקו האחרים בסולם, בעוד שהנאשם ושותפו טיפסו על הסולם ונכנסו למרפסת הדירה. אז, ניסו השניים להרים את התריסים במרפסת שהיו סגורים בעוד שהאחרים נמלטו מהמקום. הסולם נותר על הקרקע, כך שהנאשם ושותפו נותרו במרפסת ללא דרך להימלט. עקב מעשים אלו, תריס המרפסת התעקם ולא היה ניתן להרימו כלפי מעלה. עלות תיקון הנזק הינה 1,500 ₪.
5. הצדדים לא הגיעו לכדי הסכמה באשר לעונש הראוי שיושת על הנאשם וכל צד טען בעניין זה כראות עיניו וכמיטב שיקול דעתו המקצועי.

ראיות לעונש

6. בפני בית המשפט מונחים שלושה תסקירי מבחן (30.4.2023, 28.8.2023, 27.11.2023) המגוללים את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, היסטוריה עבריינית והתייחסותו לעבירות, הערכת הסיכון כמו גם סיכוי לשיקום. בסופו של תהליך אבחון וטיפול, שירות המבחן הביע אמביוולנטיות ביחס לאפשרות הפחתת סיכון באמצעות טיפול וסבר כי לנקוט בענישה קונקרטיה ומוחשית, שתאפשר את גם המשך טיפול במסגרת צו מבחן. אפרט בקצרה.

תסקיר מיום 30.4.2023 (להלן: התסקיר הראשון)

7. הנאשם כבן 27, רווק ומתגורר בנתניה עם הוריו ואחיו, בפני שירות המבחן תיאר יחסים קרובים עם המשפחה ושיתף כי הוריו תומכים ומסייעים לו, גם מבחינה כלכלית. במועד כתיבת התסקיר לא עבד, לדבריו מתקשה למצוא מסגרת תעסוקתית מתאימה וקבועה. הנאשם בעל השכלה תיכונית של 10 שנות לימוד ללא תעודת בגרות, בצבא שירת כטבח, וכעבור שנה שוחרר על רקע אי התאמה, לדבריו בשל המרחק מהבית. לחובתו שתי הרשעות קודמות בין השנים 2015-2016 בגין עריקות מצה"ל בעטין ריצה שני מאסרים בפועל.

8. בהתייחס לעבירות הנוכחיות - הנאשם הודה בביצוען. לדבריו, היה מצוי בחובות בסך 200,000 ₪ לגורמים שוליים והתפתה לעבור על החוק בכדי לכסות את חובותיו. הנאשם תיאר כי לווה כספים רבים ללא יכולת להחזירם וזאת למטרות הימורים והנאות. על אף שהנאשם הביע חרטה על מעשיו, שירות המבחן התרשם כי מתקשה להתבונן באופן מעמיק בתוצאות מעשיו ולראות את הצד הנפגע כתוצאה מעבירתו, כמו גם חיבורו לגורמים שוליים בחייו. הנאשם מסר לשירות המבחן כי נהג לעשן קנאביס וקנה בכמויות גדולות במטרה להוזיל עלויות. לדבריו כיום אינו מעשן ובדיקת שתן העידה על ניקיון מסמים.

9. שירות המבחן התרשם מהנאשם כבחור צעיר שהתקשה לאורך השנים להשתלב במסגרות השתייכות מיטביות בתחום התעסוקה, לימודים וצבא, ובניסיון למצוא מסגרת השתייכות יצר קשר עם גורמים שוליים. עוד להתרשמותם, קיים קושי בתחום קבלת החלטות, שקילת תוצאות מעשים וכן מדפוסים בעיתיים המובלים להתנהלות עוברת חוק באופן חוזר ונשנה, כשכדרך בריחה מהתמודדות ישירה עם בעיותיו התמכר לסמים ולהימורים. על רקע חובות להימורים ולסמים בגינם לווה כספים וצבר חובות לגורמים שוליים, התפתה להשיג כסף קל ולכן ביצע את העבירות בגינן נותן את הדין. הנאשם הביע מוטיבציה להשתלב בטיפול שיותאם לו על ידי שירות המבחן וכן הביע מוטיבציה לבצע צו של"צ.

10. בבחינת הערכת הסיכון, שקל שירות המבחן את גורמי הסיכון ובהם חומרת העבירה, האימפולסיביות הכרוכה בביצועה, מעורבותו בתחום הפלילי והתעבורה, קושי לשקול את תוצאות המעשים, קושי בהתבוננות באופן מעמיק בצד הנפגע מעבירתו, חיבורו לגורמים שוליים, העדר מסגרת תעסוקתית יציבה, התמכרותו להימורים וסמים. כגורמי סיכוי לקח שירות המבחן בחשבון את שיתוף הפעולה של הנאשם, לקיחת האחריות, הבעת חרטה ומוטיבציה להשתלב בטיפול, כמו גם העובדה כי עבר בהצלחה ראיון קבלה למרכז לצעירים. מסגרת זו הייתה עתידה לספק לו מעטפת טיפולית רחבה, רחבה, ובכלל זה, טיפול קבוצתי, פרטני ומעקב אחר תוצאות בדיקות שתן. משך הטיפול עד

כשנה, 3 פעמים בשבוע, 12 שעות שבועיות.

11. להערכת שירות המבחן, ללא השתלבות בטיפול תואם צרכים בתחום ההתמכרויות קיים סיכון להישנות עבירות נוספות בעתיד. על מנת לבחון השתלבותו בטיפול ביחידה להתמכרויות בנתניה, ביקש שירות המבחן דחייה בת 3 חודשים.

תסקיר מיום 28.8.2023 (להלן: התסקיר השני)

12. שירות המבחן עדכן כי במהלך תקופת הדחייה עמד בקשר רציף עם הנאשם וכן עם גורמי הטיפול ביחידה להתמכרויות. נערכה פגישה עם הנאשם בשירות המבחן במהלכה בלט הקושי של הנאשם להתחבר לנסיבות בגין הגיע לטיפול תוך שהוא ממעיט ומטשטש את קשייו, לתפיסתו, הטיפול מהווה גורם מעכב בחייו המונע ממנו, לנהל שגרת חיים תקינה וניכר היה מדבריו כי ממשיך בטיפול משום החשש מסנקציה עונשית. כן שיתף הנאשם במעידה ושימוש בסם מסוכן מסוג קריסטל בעת בילוי עם חבריו. גם כאשר קצינת המבחן שיקפה לו את הצורך בטיפול ושיקום, התקשה הנאשם להכיר בקיומם של דפוסיו המכשילים והבעייתיים, והכחיש התמכרות לסמים.

13. שירות המבחן התרשם כי הנאשם פועל באופן אימפולסיבי ומתקשה לראות את השלכות התנהלותו והיעדר המוטיבציה מצדו. חרף מסירתו כי מעוניין להמשיך בטיפול, בשיחה עם גורמי הטיפול ביחידה להתמכרויות נמסר כי הנאשם מפגין אמביוולנטיות כלפי הטיפול, אך משתף פעולה ומפגין מחויבות. מהתסקיר עולה כי בתקופת הדחייה נגד הנאשם תיק מב"ד נוסף בגין עבירות סמים, טרם הוגש כתב אישום. למידע זה התייחס הנאשם בצמצום בשיח עם שירות המבחן.

14. שירות המבחן התרשם מנאשם עם התנהלות עבריינית והתמכרותי, המחזיק בתפיסות הנותנות לגיטימציה להתנהלות עוברת חוק, מתקשה להכיר בבעייתיות שבהתנהלותו, לא רואה עצמו כמי שזקוק לטיפול, וממשיך בהתנהגות שולית גם מול מערכת אכיפת החוק. שירות המבחן מצא כי קיימת נזקקות טיפולית גבוהה בעניינו של הנאשם, שאם לאו - קיים סיכון גבוה להישנות עבירות. שירות המבחן כן התייחס לשילובו של הנאשם בטיפול משך שלושה חודשים, כשהוא עומד בכל התנאים, הגם שמדובר בטיפול אינטנסיבי המצריך כוחות, מחויבות ואחריות, וייחס לנאשם הצלחה בגילוי כוחות אלה.

15. לאור האמור, המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה קונקרטיה ומוחשית, שלצידה יתאפשר לנאשם להמשיך להשתלב בטיפול כדי להפחית סיכון, במסגרת צו מבחן.

תסקיר מיום 27.1.2023 (להלן: התסקיר השלישי)

16. בתקופת הדחייה ומשום שבית המשפט ביקש הבהרות לאור הפער שנותר בין התסקיר השני לדיווחיו של הנאשם, נערכה שיחה עם מטפלו של הנאשם ביחידה להתמכרויות ושירות המבחן אף עיין בדוח סיכום טיפול עדכני. בדו"ח הסיכום, מתואר כי בתחילת הקשר היה נראה שהנאשם מונע ממוטיבציה חיצונית שעיקרה ההליך הפלילי, אך

בהדרגה החל לגלות הכרה לבעייתיות שבהתנהלותו ושיתף בתכנים אישיים. כן נמסר כי בדיקות שתן שערך הנאשם היו נקיות מסמים למעט מעידה חד פעמית כשהשתמש בסם מסוכן מסוג קריסטל. בדוח תיאר מטפלו של הנאשם את התרשמותו מנזקקות טיפולית של הנאשם והנחיצות בהמשך טיפול שעניינו מסירת בדיקות שתן והשתתפות בטיפול פרטני וקבוצתי.

17. בשיחה שערך שירות המבחן עם הנאשם, האחרון מסר כי מעוניין בהמשך הטיפול וכי החל לעבוד בפיצרייה מזה חודשיים. מעיין בגיליון רישום פלילי עדכני ליום 5.11.2023 עולה כי לא נפתחו תיקים חדשים כנגד הנאשם בתקופת הדחיה.

18. שירות המבחן הבהיר כי התלבט האם יהיה בהליך שיקומי לסייע בהפחתת הסיכון במצבו של הנאשם, שכן להתרשמותם הנאשם זקוק לגבול מרתיע. זאת משום שמחד, הוא משתף פעולה עם הטיפול ומגלה אחריות ועקביות. מאידך, ניכר כי מתקשה להתחבר לחומרת עבירתו ולדפוסים המכשילים שבהתנהגותו, כשבעבר אף תיאר חוסר מוטיבציה להשתלב בטיפול.

19. אחר כך אלו ציין שירות המבחן כי באם בית המשפט ימצא לנכון לאמץ את האפיק השיקומי, שהתמדה בו עשויה להפחית סיכון ולנוכח הבעת הנכונות להמשיך בטיפול, המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה שתאפשר את חיזוק התהליך הטיפולי.

טיעוני הצדדים לעונש

20. המאשימה בטיעוניה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו כפועל יוצא ממעשיו של הנאשם ובהם ההגנה על שלומו ובטחונו של אדם, רכושו וקניינו. בסקירת נסיבות ביצוע העבירות הדגישה את ביצוע העבירה בצוותא, בשעת לילה ובאופן המלמד על תכנון מוקדם, והדגישה הן את הנזק שהסבו המעשים ואת הפוטנציאל הגבוה להתפתחות אירוע אלימות. אליבא המאשימה, בנסיבות אלו ומשום שהמחוקק לא מצא להבחין בעניין העונש בין עבירת ניסיון לעבירה המוגמרת, ומשום שעבירות מעין אלו פוגעות קשה בתחושת הביטחון הציבורי, יש להעמיד את המתחם בין 12 ועד 24 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים. עמדתה תמכה בפסיקה.

21. באשר לקביעת העונש בגדרי המתחם הפנתה המאשימה לגילו של הנאשם והעדר הרשעות קודמות, והרחיבה הדיבור אודות תסקירי המבחן, מהם עולה כי הנאשם טרם החל הכיר בקושי בהתנהלותו העבריינית, והספק הקיים באם ההליך הטיפולי ישיג את מטרותיו כמצופה.

22. מטעמים אלו, העונש הראוי מצוי בתחתית המתחם ולכן עתרה לגזור על הנאשם עונש של שנת מאסר, מאסר על תנאי קנס ופיצוי.

23. ב"כ הנאשם הסתייג מהמתחם לו עתרה המאשימה בהיותו מחמיר יתר על המידה, אינו הולם את נסיבות ביצוע העבירות והפסיקה הנוהגת. בתוך כך נטען כי לא נלווה למעשים תחכום ולו מינימלי, ההפך הוא הנכון. לראייה,

השימוש בסולם שהוצב באמצע רחוב ראשי, הדירה הייתה ריקה מאדם ומשום שהתריסים היו מוגפים לא עלה בידיהם להיכנס לדירה. ומשום התכנון הלקוי שאין בו בדל תחכום, מצאו והנאשם ושותפו את עצמם במרפסת חסרי יכולת של ממש להימלט, בזמן שהאחרים ברחו מהמקום. עוד נטען כי לבעלי הדירה לא נגרם חסרון כיס של ממש, ועלות תיקון התריס התמצתה במאות שקלים בודדים. לפיכך ומשום שלטעם ההגנה מתבקש הבחנה בין עבירת ניסיון לעבירה מוגמרת, אליבא ההגנה יש לקבוע את מתחם הענישה בין 6 חודשים ועד 20 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. לביסוס עתירתו, הפנה ב"כ הנאשם לפסקי דין הדומים לטעמו בנסיבותיהם למקרה דנן.

24. בחלק השני של הטיעון, לא חסך בא ב"כ הנאשם מאמץ לשכנע את בית המשפט כי קיימות נסיבות המצדיקות נקיטת ענישה שיקומית חינוכית, על אף האמביוולנטיות שהביע שירות המבחן. בתוך כך הפנה לגילו של הנאשם, העדר הרשעות קודמות, ההודאה ונטילת האחריות, שיתוף הפעולה עם גורמי הטיפול, המוטיבציה שמפגין הנאשם והניסיון לייצר במקביל להליך הטיפול יציבות תעסוקתית. משום אלו, סבורה ההגנה כי צעדיו של הנאשם בהליך הטיפול הם נכבדים, מלמדים על פוטנציאל שיקומי מבטיח ויש מקום לסטות ממתחמי הענישה ולאפשר לנאשם להמשיך ולצעוד במסלול זה.

25. הנאשם ניצל זכות המילה האחרונה ואמר את הדברים הבאים: "אני מביע חרטה ומצטער על כל מה שעשיתי".

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

26. מתחם העונש ההולם ייקבע בהתאם לעיקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנהוגה, והכול בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

27. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם רבים ובהם אפשר למנות את ההגנה על שלומו ובטחונו של הציבור ככלל, הגנה על בטחונו של אדם בפרט, הגנה על פרטיותו של אדם והגנה על הרכוש והקניין.

28. עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנן, אינה גבוהה. מחד, המעשים בוצעו בצוואת ובאישון לילה, שעה שקיים סיכוי להימצאותם של בני הבית בדירה. מאידך, הדירה הייתה ריקה מאדם כך שהחשש להתפתחות אירוע אלימות הוא מופחת. יתר על כן, על אף שברור כי עסקינן במעשים מתוכננים, מקובלת עליו טענת ההגנה שלפיה לא הושקעה מחשבה מוקפדת בביצוען והם נעדרי כל תחכום. להבדיל מהתפרצויות אחרות המוכרות במחוזותינו, העבירות בוצעה תוך הסתייעות בסולם שהוצב על הקרקע ללא שימוש באמצעים מיוחדים, ללא שימוש בבגדי הסוואה, כובעי גרב, כפפות וכיובצ'. לזאת אוסיף, כי האחרים עמם תוכננה הפריצה, ברחו בלי אומר מילה, הסולם נותר על הקרקע, והנאשם ושותפו "נתקעו" במרפסת הדירה.

29. למרבה המזל, יושבי הדירה היו בחופשה ועבירת ההתפרצות לא הושלמה. על אף המחוקק לא קבע בצד עבירת ניסיון עונש מופחת בהשוואה לעבירה המוגמרת, מקובלת עליו עמדת ההגנה שלפיה ישנו הבדל בין העבירות וזאת בבואנו לבחון את שיעור הנזק שנגרם הלכה למעשה. במקרה דנן, התריסים במרפסת הדירה ניזוקו ועלות תיקונם אינה גבוהה במיוחד. ואולם, אין לבטל במחי יד את הטרדה ועוגמת הנפש שלבטח חשו בעלי הדירה כאשר חזרו מהחופשה וגילו כי נעשה ניסיון לפרוץ לדירתם. עוד יש להביא בחשבון את הנזקים העקיפים שנגרמים מעבירות מעין אלו, הבאים לידי ביטוי בהעלאת מחירי פוליסות הביטוח, הצורך בהתקנת אמצעי מיגון נגד גניבות רכב וכיוצ"ב.

30. המקרה שלפניי אינו חריג או יוצא דופן. למרבה הצער, עבירות שעניינן התפרצויות וכניסות לבתי מגורים הפכו לתופעה נפוצה, והן אף סווגו בין עבירות הרכוש הפוגעניות ביותר כלפי תחושת הביטחון של האזרח. על החומרה היתרה הגלומה בעבירות אלו, המסבות נזקים רבים לאזרח שרכושו נפגע או נגזל ולציבור, כמו גם על נפיצותן וההכרח בנקיטת יד קשה כלפי מבצעהן, כבר נכתב רבות. ראו מיני רבים: רע"פ 1774/20 אלפקיר נ' פרקליטות המדינה (11.3.2020); רע"פ 7658/18 זוהר נ' מדינת ישראל (1.11.2018); רע"פ 398/14 ערג' נ' מדינת ישראל (16.3.2014); רע"פ 7453/08 מדינת ישראל נ' אואזנה (31.12.2008); רע"פ 45/10 מסארוה נ' מדינת ישראל (08.01.2010); רע"פ 3297/10 וולקוב נ' מדינת ישראל (24.5.2012). באשר לסיכון הכרוך בביצוע עבירת התפרצות לבית מגורים ונזקיה הפוטנציאליים, אפנה בנוסף לע"פ 8197/22 פלוני נ' מדינת ישראל (24.5.2023), שלמרבה הצער, באותו מקרה הסיכון אף התממש והתוצאות הן הרוות אסון.

31. באשר למדיניות הענישה הנהוגה, המהווה כידוע, כלי עזר בקביעת מתחם הענישה. העיון בפסיקה מגלה כי נהוג ומקובל לקבוע מתחמי ענישה בגין עבירת התפרצות בודדת לא מתוחכמת לבית מגורים בנסיבות דומות בין 8 ועד 12 חודשי מאסר בגבול התחתון, ועד 24 חודשי מאסר בגבול העליון.

32. להלן יובאו פסקי הדין אותם מצאתי כרלבנטיים לעניינינו, חלקם הוצגו על ידי הצדדים. יובהר כי חלק מהמקרים עולים בחומרתם על המקרה שלפניי וחלק נופלים הימנו, הדבר ידוע ונלקח בחשבון בעת קביעת המתחם ומבוצעות ההתאמות הנדרשות. ראו: רע"פ 4121/23 שוויקה נ' מדינת ישראל (7.6.2023); רע"פ 4789/22 פלוני נ' מדינת ישראל (20.7.2022); רע"פ 512/22 דגמש נ' מדינת ישראל (23.3.2022); רע"פ 1857/21 עיד נ' מדינת ישראל (17.3.2021); רע"פ 3565/20 לביא נ' מדינת ישראל (14.6.2020); רע"פ 3565/20 צביקה לביא נ' מדינת ישראל (14.6.2020) - הוצג על ידי המאשימה; רע"פ 7658/18 זוהר נ' מדינת ישראל (1.11.2018); רע"פ 1774/20 אלפקיר נ' פרקליטות המדינה (11.3.2020); רע"פ (תל-אביב) 45306-03-21 ספיאשוילי נ' מדינת ישראל (7.6.2021); רע"פ 66205-01-20 דדון נ' מדינת ישראל (16.6.2020) - הוצג על ידי המאשימה, שם נקבע מתחם 24-10 חודשים בגין עבירת ניסיון התפרצות; רע"פ (מרכז) 43759-09-19 מניאן נ' מדינת ישראל (11.2.2020); רע"פ 67133-08-21 מדינת ישראל נ' מלכה (29.9.2022); רע"פ (תל-אביב) 53363-03-19 מדינת ישראל נ' סבאג (22.6.2021); רע"פ (תל-אביב) 33768-02-16 מדינת ישראל נ' קריספיל (28.11.2018) ות"פ 18625-03-15 מדינת ישראל נ' קיס (8.1.2017) ואחרון שהוצג על ידי ההגנה, ת.פ. 51245-04-19 מדינת ישראל נ' כהן (27.9.2023) שם נקבע מתחם ענישה שהוא מקל מאוד באופן יחסי בדמות 22-6 חודשים וענישה נלווית, וספק אם משקף את הכלל.

33. הרי אם כן, העיון בפסיקה הנוהגת ילמדנו כי על אף שהמחוקק לא מצא לקבוע עונש מופחת בגין עבירת הניסיון לבין העבירה המוגמרת, ישנה הבחנה מסוימת בין המקרים, והמתחמים שנקבעים בעבירות הניסיון מקלים מאלו

הנקבעים בעבירה המוגמרת, אך ההבדל מתון מאוד. יתר על כן, פסקי הדין שהובאו מעלה משקפים מנעד ענישה רחב, והעונש שהוטל בסופו של דבר, תלוי לא רק בנסיבות המעשה אלא גם בבחינת נסיבות העושה, וישנם מקרים בהם שיקולי שיקום הובילו לסטייה ממתחם הענישה. מכל מקום, יש לזכור כי בסופו של דבר מדיניות הענישה הנוהגת היא פרמטר אחד מבין ממכלול שיקולים שבית המשפט שוקל בבואו לקבוע את גבולות מתחם העונש ההולם.

34. לאור כל האמור, בהתחשב בנסיבות ביצוע עבירת ההתפרצות, בהתחשב בעוצמת הפגיעה בערכים המוגנים ובמדיניות הענישה הנהוגה, מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם בין 8-20 חודשי מאסר וענישה נלווית.

גזירת העונש בגדרי המתחם

35. לא מצאתי נסיבות לחומרה או לקולה המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם. לפיכך, יש לקבוע עונשו של הנאשם בתוך המתחם תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40'א' לחוק העונשין) כדלקמן:

36. הנאשם יליד 1998, רווק, חסר השכלה או מקצוע, שירת בצבא שירות חלקי ושחרר בשל אי התאמה, הוא מתגורר בבית הוריו ולאחרונה החל לעבוד ב"פיצריה" בעיר מגוריו (לא הוצגו אסמכתאות על אף שניתנה להגנה שהות להציג גם לאחר שנשמעו הטיעונים לעונש). לחובתו של הנאשם 2 הרשעות קודמות בגין העדר מן השירות בין השנים 2014-2016 בעטין ריצה עונשי מאסר. עסקינן בעבירות שהתיישנו כך שהשפעה שלהן על העונש בגדרי המתחם מתונה מאוד.

37. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ולקח אחריות על מעשיו. הודאתו מלמדת על הפנמת הפסול במעשיו והבעת חרטה והיה בהודאה זו אף לחסוך בזמן ציבור יקר. גם בפני שירות המבחן לקח הנאשם אחריות על מעשיו והביע חרטה, אך להתרשמותם, הוא התקשה להתבונן באופן מעמיק בתוצאות מעשיו ולראות את הצד הנפגע כתוצאה מעבירתו, כמו גם חיבוריו לגורמים שוליים בחייו.

38. לזאת אוסיף כי התמונה המצטיירת מתסקיר שירות המבחן מדאיגה. על אף שהנאשם גדל במשפחה נורמטיבית, בה מערכת היחסים קרובה, הוא התקשה למצוא את מקומו בתחומי החיים השונים, תעסוקה לימודים וצבא, ובניסיון למצוא מסגרת השתייכות יצר קשר עם גורמים שוליים ובהמשך כדרך בריחה מהתמודדות עם בעיותיו, התמכר לסמים ולהימורים. על רקע חובות להימורים לווה כספים והסתבך בביצוע העבירות בגין נותן את הדין.

39. שירות המבחן העריך כי ישנה נזקקות טיפולית גבוהה ובהעדר טיפול מותאם לצרכיו של הנאשם קיים סיכון גבוה להישנות עבירות. על אף שהנאשם השתלב בתוכנית שיקום ועל אף הנכונות הוורבלית שהביע וחרף ההתמדה בהגעה למסגרת והקשר עם גורמי הטיפול, שירות המבחן ספקני מאוד ביחס לאפשרות שהטיפול יוביל להפחתה ברמת הסיכון. הנאשם לא רק שמעיד והשתמש בסם מסוכן שחומרתו רבה מסוג קוקאין, אלא על אף התקופה בה מצוי בטיפול הוא אינו מבין את הבעייתיות בהתנהלותו, בפני גורמי הטיפול ביחידה הביעה אמביוולנטיות ביחס לצורך בטיפול, ובהמשך בפני שירות המבחן הכחיש התמכרותו, ומסר כי כלל אינו רואה צורך בטיפול. יתר על כן, לתפיסתו הטיפול

מהווה גורם מעכב בחייו המונע ממנו להמשיך ולנהל שגרת חיים תקינה (תסקיר שני).

40. נכון כי התסקיר האחרון מלמד כי לאחרונה חל שיפור מסוים בהתנהלות הנאשם, והוא מביע מוטיבציה להמשך טיפול, ומוסר בדיקות שתן שמעידות על ניקיון מסמים, ומזה מספר חודשים אף מתמיד בעבודה. ואולם, התסקירים אינם מלמדים על עומק טיפולי והם אינם מלמדים על שיקום מרשים או יוצא דופן. אדרבה, שירות המבחן התרשם מהנאשם כמי שמחזיק בתפיסות הנותנות לגיטימציה להתנהלות עוברת חוק, ועל אף שנמצא תקופה לא מבוטלת בטיפול אין שינוי בתפיסותיו. השינוי המתואר בתסקיר האחרון מתכתב טוב יותר עם התרשמות שירות המבחן שלפיה, הנאשם אימפולסיבי בהחלטותיו ופועל מתוך חשש מסנקציות משפטיות.

41. לא בכדי הביע שירות המבחן ספקנות ביחס לפוטנציאל הצלחת הטיפול, ובלט הצורך בהצבת גבול מרתיע. התרשמות שירות המבחן לפיה הנאשם פועל מתוך חשש מתוצאות ההליך מתחזקת לנוכח דבריו בפניי. על אף שחלף פרק זמן נכבד מיום ביצוע העבירות ועל אף ההזדמנות שניתנה לנאשם, אי אפשר להצביע על צעדים משמעותיים בהיבט השיקומי ולבטח לא כאלו המצדיקים סטייה ממתחם הענישה.

42. בנסיבות העניין, סבורני כי עתירת ההגנה לנקוט בענישה שיקומית חינוכית אינה הולמת את חומרת המעשים, תוצאותיהם או את העדרו של אפק שיקומי. הסתפקות בעונש חינוכי צופה פני עתיד יהיה בו להעביר מסר מוטעה של סלחנות לנאשם ולאחרים שבחרים לפגוע ברכושו הציבור כדרך לגרוף כסף קל ומהיר.

43. לנוכח המקובץ, לא אמצה עם הנאשם את הדין. אזכיר כי גם ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות הוא פריווילגיה, אשר בבסיסה עומדת תכלית שיקומית (רע"פ 5512/20 לוי נ' מדינת ישראל (16.8.2020); רע"פ 4081/20 טבידישווילי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (19.7.2020))

תוצאה

44. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות הדעת הממונה מיום 30.11.2023 הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 6.3.2024 בשעה 08:00. במשרדי הממונה במפקדת מחוז מרכז של שב"ס.

הנאשם מוזהר כי עליו לעמוד בתנאי ההעסקה ובדרישות הממונה, לרבות בדבר איסור צריכת אלכוהול או שימוש בסמים, וכי כל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריח.

ב. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירת רכוש, למעט החזקת נכס חשוד כגנוב;

ג. קנס בסך ₪ 1,800 או 15 ימי מאסר תמורתו, הקנס ישולם לא יאוחר מיום 1.3.2024;

עמוד 8

מוסבר לנאשם כי ניתן לשלם את הקנס כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגביה באחת מהדרכים הבאות:

- כרטיס אשראי באתר המקוון של רשות האכיפה והגביה www.eca.gov.il;
- מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גביה) *35592 או בטלפון 073-2055000;
- במזומן בכל סניף של בנק דואר בהצגת תעודת זהות בלבד (או צורך בשוברים).

ג. פיצוי בסך ₪ 1,800 למתלונן (ע.ת.2), הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט עד לא יאוחר מיום 1.3.2024.

ככל וקיימים בתיק זה או בתיקים הקשורים כספים, ובהתאם לבקשת הנאשם יש לקזז מתוכם את סכום הפיצוי והקנס שנקבעו והיתרה תושב לנאשם בהעדר מניעה חוקית אחרת, לרבות עיקול.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק.

ניתן צו כללי למוצגים.

ניתן היום, ט"ו טבת תשפ"ד, 27 דצמבר 2023, בהעדר הצדדים.